

INTÉZMÉNYKÖZI MEGÁLLAPODÁS

(1998. december 22.)

a közösségi jogszabályok szövegezésének minőségére vonatkozó közös iránymutatásokról

(1999/C 73/01)

AZ EURÓPAI PARLAMENT, AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA ÉS AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel a Kormányközi Konferencia által 1997. október 2-án elfogadott, az Amszterdami Szerződés záróokmányához csatolt, a közösségi jogszabályok szövegezésének minőségéről szóló 39. nyilatkozatra,

mivel:

- (1) A közösségi jogszabályok egyértelmű, egyszerű és pontos megfogalmazása alapvető fontosságú ahhoz, hogy azok a nyilvánosság és a gazdasági élet szereplői számára áttekinthetők és könnyen érthetőek legyenek. Ez egyúttal előfeltétele a közösségi jogszabályok megfelelő tagállami végrehajtásának és egységes alkalmazásának is.
- (2) A Bíróság joggyakorlata szerint a jogbiztonság alapelve, ami a Közösség jogrendjének részét képezi, megköveteli, hogy a közösségi jogszabályok egyértelműek és pontosak legyenek és alkalmazásuk az egyének számára előrelátható legyen. Ezt az elvárást, még szigorúbban be kell tartani olyan jogszabályok esetében, amelyek pénzügyi következményekkel járnak, és amelyek kötelezettségeket rónak az egyénekre, annak érdekében, hogy az érintettek pontosan ismerjék a jogszabályok által rájuk rótt kötelezettségek mértékét.
- (3) A közösségi jogszabályok szövegezésének minőségére vonatkozó iránymutatásokat ezért közös megegyezéssel kell elfogadni. Ezek az iránymutatások útmutatóul szolgálnak a Közösség intézményei számára a jogszabályok elfogadásakor, valamint a Közösség intézményeiben dolgozó olyan személyek számára, akik részt vesznek az ilyen jogszabályok megalkotásában és szövegezésében, akár az eredeti szöveg kialakításának szakaszában, akár a jogalkotási folyamat során végrehajtott különféle módosítások szakaszában.
- (4) Ezen iránymutatások mellett olyan intézkedéseket kell elfogadni, amelyek biztosítják azok megfelelő alkalmazását, úgy, hogy minden intézmény saját alkalmazási területére nézve maga fogadja el a megfelelő intézkedéseket.

(5) Az intézmények jogi szolgálatainak - ide értve azok jognyelvi szakértőit - a közösségi jogszabályok szövegezésének javításában játszott szerepét meg kell erősíteni.

(6) Ezek az iránymutatások kiegészítik az intézmények arra irányuló erőfeszítéseit, hogy a Közösség jogszabályai jobban hozzáférhetőek és könnyebben érthetőek legyenek, különösen a jogszabályok hivatalos kodifikálása, valamint a meglévő szövegek átdolgozása és egyszerűsítése révén.

(7) Ezek az iránymutatások az intézmények belső használatára szánt eszközök. Ezek az iránymutatások jogilag nem kötelezőek,

KÖZÖS MEGEGYEZÉssel ELFOGADTÁK EZEKET AZ IRÁNYMUTATÁSOKAT:

Általános alapelvek

1. A Közösség jogszabályait egyértelműen, egyszerűen és pontosan kell megszövegezni.
2. A Közösség jogszabályait az érintett jogszabály típusának és különösen annak megfelelően kell megszövegezni, hogy a jogszabály kötelező érvényű-e (rendelet, irányelv, határozat, ajánlás vagy egyéb jogszabály).
3. A jogszabályok szövegezésénél figyelemmel kell lenni azokra a személyekre, akikre azok feltehetően vonatkozni fognak, azzal a céllal, hogy lehetővé tegyék számukra jogaik és kötelezettségeik egyértelmű megállapítását, valamint figyelemmel kell lenni a jogszabályok végrehajtásáért felelős személyekre.

4. A jogszabályok rendelkezéseinek tömöreknek és azok tartalmának a lehető legegyneműbbnek kell lennie. Kerülni kell a túlságosan hosszú cikkeket és mondatokat, a szükségtelenül szövevényes megfogalmazást és a rövidítések túlzott használatát.
5. Az elfogadásukhoz vezető eljárás során a jogszabálytervezeteket olyan kifejezésekkel és mondatszerkezetekkel kell megalkotni, amelyek figyelembe veszik a közösségi jogalkotás többnyelvű jellegét, az egyes nemzeti jogrendszerekre jellemző fogalmakat, illetve terminológiát körültekintéssel kell alkalmazni.
6. Az egy adott jogszabályban használt terminológiának az adott jogszabályon belül és a már hatályban lévő jogszabályokkal is összhangban kell lennie, különösen azonos területre vonatkozó jogszabályok esetében.

Azonos fogalmakat, amennyire csak lehetséges, ugyanazokkal a kifejezésekkel kell jelölni, nem eltérve a köznapi, jogi, illetve szaknyelvben használatos jelentésüktől.

A jogszabály különböző részei

7. Minden általános alkalmazású közösségi jogszabályt egy állandó szerkezet szerint kell szövegezni (cím – preambulum – rendelkező rész – amennyiben szükséges, mellékletek).
8. Egy jogszabály címének a lehető legtömörebb és legteljesebb módon jeleznie kell a jogszabály tárgyát, úgy, hogy nem vezetheti félre az olvasót a rendelkező rész tartalmát illetően. Ahol szükséges, a jogszabály teljes címét egy rövid cím is követheti.
9. A bevezető hivatkozások célja a jogszabály jogalapjának és a jogszabály elfogadásához vezető eljárás fő lépéseinek megjelölése.
10. Az preambulumbekendések célja a rendelkező rész fő rendelkezéseinek összefoglaló indokolása, azok megismétlése, illetve magyarázó körülírása nélkül. A preambulumbekendések nem tartalmazhatnak normatív rendelkezéseket vagy politikai intéseket.
11. A preambulumbekendéseket számozni kell.
12. Egy kötelező jogszabály rendelkező része nem tartalmazhat nem normatív jellegű rendelkezéseket, azaz óhajokat vagy politikai nyilatkozatokat, illetve a szerződésekből származó

szakaszokat vagy cikkeket ismétlő vagy körülíró, valamint a már hatályban lévő jogi rendelkezéseket megerősítő nem normatív jellegű rendelkezéseket.

A jogszabályok nem tartalmazhatnak olyan rendelkezéseket, amelyek más cikkek tartalmát taglalják, vagy a jogszabály címét ismétlik meg.

13. Adott esetben, a rendelkező rész elejére egy külön cikket kell beilleszteni a jogszabály tárgyának és hatályának meghatározása céljából.
14. Abban az esetben, ha a jogszabályban alkalmazott kifejezések nem egyértelműek, azokat a jogszabály elején egy külön cikkben együttesen kell meghatározni. A meghatározások nem tartalmazhatnak önálló normatív rendelkezéseket.
15. A rendelkező résznek a lehető legnagyobb mértékben követnie kell egy állandó szerkezetet (tárgy és hatály – meghatározások – jogok és kötelezettségek – a végrehajtási hatásköröket megállapító rendelkezések – eljárási rendelkezések – végrehajtási intézkedések – átmeneti- és záró rendelkezések).

A rendelkező részt cikkekre, valamint azok hosszától és összetettségétől függően címekre, fejezetekre és szakaszokra kell felosztani. Amennyiben egy cikk felsorolást tartalmaz, a felsorolásban szereplő minden egyes tételt francia bekezdés helyett számmal vagy betűvel kell jelölni.

Belső és külső utalások

16. A más jogszabályokra való utalást a lehető legnagyobb mértékben korlátozni kell. Az utalásokban pontosan meg kell jelölni azt a jogszabályt, illetve rendelkezést, amire az utalás történik. Szintén kerülni kell a körkörös utalásokat (az olyan jogszabályra vagy cikkekre való utalások, ami maga is visszautal az eredeti rendelkezésre) és a sorozatos utalásokat (az olyan rendelkezésre való utalások, ami maga is egy másik rendelkezésre utal).
17. Egy kötelező jogszabály rendelkező részében egy nem kötelező jogszabályra tett utalás ez utóbbit nem teszi kötelezővé. Abban az esetben, ha a jogszabály szövegezői egy nem kötelező jogszabály egészét vagy annak egy részét kötelezővé kívánják tenni, a vonatkozó szövegrészeket, amennyire csak lehetséges, a kötelező jogszabályba át kell venni.

Módosító jogszabályok

18. Egy jogszabály minden módosítását egyértelműen ki kell fejezni. A módosításokat a módosítandó jogszabály szövegébe kell illeszteni. Lehetőleg teljes rendelkezéseket (cikkek, illetve cikkek alegységei) kell felcserélni, a különálló mondatok, kifejezések vagy szavak beszúrása vagy törlése helyett.

A módosító jogszabályok nem tartalmazhatnak olyan önálló lényegi rendelkezéseket, amelyekkel a módosítandó jogszabály nem egészül ki.

19. Olyan jogszabály, aminek elsődleges célja nem egy másik jogszabály módosítása, a végén tartalmazhatja más jogszabályok olyan módosításait, amelyek az adott jogszabály által bevezetett változások következményei. Abban az esetben, ha a következményekkel járó módosítások lényegesek, egy külön módosító jogszabályt kell elfogadni.

Záró és hatályon kívül helyező rendelkezések, valamint mellékletek

20. A dátumokat, határidőket, kivételeket, eltéréseket és meghosszabbításokat tartalmazó rendelkezéseket, az átmeneti rendelkezéseket (különösen a jogszabálynak a fennálló helyzetre vonatkozó hatályával kapcsolatos rendelkezéseit) és a záró rendelkezéseket (hatálybalépés, az átültetésre nyitva álló határidő és a jogszabály ideiglenes alkalmazása) pontos kifejezésekkel kell megfogalmazni.

A jogszabályok átültetésének és alkalmazásának határidejére vonatkozó rendelkezéseknek a meghatározott időpontot év/hó/nap formában kell kifejezniük. Irányelvek esetében ezeket a határidőket úgy kell meghatározni, hogy az átültetésre megfelelő idő álljon rendelkezésre.

21. A kiüresedett jogszabályokat és rendelkezéseket kifejezetten hatályon kívül kell helyezni. Új jogszabály elfogadásával minden olyan jogszabályt, illetve rendelkezést kifejezetten hatályon kívül kell helyezni, amely az új jogszabály révén alkalmazhatatlanná, illetve fölöslegessé válik.

22. A jogszabály technikai vonatkozásait mellékletekben kell feltüntetni, amire a jogszabály rendelkező részében külön utalást kell tenni, és ami nem foglalhat magában semmilyen olyan új jogot vagy kötelezettséget, amit a rendelkező rész nem tartalmaz.

A mellékleteket egy állandósított forma szerint kell elkészíteni.

MEGÁLLAPODTAK A KÖVETKEZŐ VÉGREHAJTÁSI INTÉZKEDÉSEKRŐL:

Az intézmények meghozzák a saját belső szervezetükre vonatkozó, az általuk annak biztosítása érdekében szükségesnek ítélt intézkedéseket, hogy ezeket az iránymutatásokat megfelelően alkalmazzák.

Az intézmények különösen:

- felkérlik jogi szolgálataikat, hogy ezeknek az iránymutatásoknak a közzétételétől számított egy éven belül állítsanak össze egy közös gyakorlati útmutatót a jogszabályok szövegezésében résztvevő személyek számára;
- oly módon szervezik megfelelő belső eljárásaikat, hogy jogi szolgálataik, beleértve a jogi/nyelvi szakértőiket, ezen iránymutatások alkalmazása céljából időben megtehessek saját intézményeik számára a szövegezésre vonatkozó javaslataikat;
- támogatják az intézményeken belüli, a jogalkotási eljárásban résztvevő testületeken vagy részlegeken belül szövegező egységek létrehozását;
- biztosítják, hogy tisztviselőik és egyéb alkalmazottaik a jogszabályok szövegezésével kapcsolatosan továbbképzésben részesüljenek, aminek révén tudatosítják bennük a többnyelvűségnek a szövegezés minőségére gyakorolt hatásait;
- elősegítik a tagállamokkal való együttműködést a szövegek megfogalmazásakor figyelembe veendő különös szempontok jobb megértése végett;
- ösztönzik a jogszabályok szövegezését támogató számítástechnikai eszközök fejlesztését és javítását;
- támogatják a szövegezés minőségének biztosításáért felelős megfelelő részlegeik közötti együttműködést;
- felkérlik jogi szolgálataikat, hogy annak az intézménynek a számára, amelyikhez tartoznak, állítsanak össze időszakonként egy jelentést az a)-g) pontok értelmében hozott intézkedésekről.

Kelt Brüsszelben, 1998. december 22-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

az Európai Közösségek Bizottsága
részéről
az elnök

az Európai Közösségek Bizottsága
részéről
az elnök